

Curtea Supremă de Justiție**DECIZIE**

21 mai 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Elena Covalenco, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Iurie Diaconu,
cu participarea:

procurorului – Sergiu Crîjanovschi,

avocatului – Alexandru Cebanaș,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2012 de avocatul Alexandru Cebanaș în numele inculpatului Denis Burac și inculpatul

Burac Denis Alexandru, născut la 05 octombrie 1981, originar din or.Vulcănești, domiciliat în mun.Chișinău, str.N.Costin 61/2, ap.170.

Cauza a fost examinată în prima instanță de la 09.02.2011 pînă la 30.08.2012, în instanța de apel de la 22.11.2012 pînă la 12.12.2012, în instanța de recurs de la 21.03.2013 pînă la 21.05.2013.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat:

Apărătorul, care a susținut recursul, solicitînd admiterea lui în sensul declarat.

Procurorul, care s-a pronunțat pentru respingerea recursului declarat ca fiind neîntemeiat.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 30 august 2012, Burac Denis a fost condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Acțiunea civilă înaintată de Frunză Andrei a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței Burac Denis a fost condamnat pentru faptul că, la 26 noiembrie 2010, aproximativ la ora 08.30, conducînd automobilul de model „VW Passat”, cu n/î C NG 106, pe str.Armenească, mun.Chișinău din direcția bd.Ștefan cel Mare spre str.Columna, ignorînd pct.45.(1), (2) și 40.(1) lit.b) din Regulamentul Circulației Rutiere, care indică că: „conducătorul auto trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii), d) condițiile rutiere, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol situația traficului”; că înaintea virării la stînga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și urmează să se deplaseze înainte la dreapta, precum și pietonilor, nu a finalizat virarea spre str.Mitropolitul Varlaam fiind sub unghiul neînsemnat, s-a oprit din cauza ambuteiajului care s-a creat în fața lui și după ce s-a pornit fluxul de circulație a început

deplasarea spre str.V.Alecsandri, astfel ignorând și pct.39.(1) din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că: "înaintea începerii reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic" și, ca urmare, a comis tamponarea pietonului Frunză Andrei, care traversa carosabilul pe str.Mitropolitul Varlaam pe linia trotuarului din dreapta spre stînga relativ deplasării automobilului, cauzîndu-i acestuia, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2920/D din 13.12.2010, vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și inculpat, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, iar în temeiul art.90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea executării pedepsei pe termen de probă de 1 an, pe motiv că pedeapsa stabilită de prima instanță este prea blîndă în coraport cu circumstanțele comiterii infracțiunii și consecințele acesteia, și neîntemeiat instanța a dispus condamnarea inculpatului fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, astfel nu va fi atins scopul de corectare, precum și prevenirea de noi infracțiuni;

- inculpatul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, deoarece lipsește legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, prin urmare și vinovăția sa; dînsul nu a încălcat nici una din prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, ci dimpotrivă le-a respectat întocmai, fiindcă văzînd pietonul, a redus viteza și a oprit fără a-l tampona, fapt confirmat prin declarațiile martorului I.Opincă; instanța pentru a fi obiectivă urma să numească o expertiză tehnico-științifică, pentru a stabili dacă dînsul putea sau nu să evite impactul cu pietonul; instanța nu a luat în considerație nici raportul de expertiză medico-legală, din care nu rezultă că vătămarile corporale părții vătămate i-au fost provocate în urma tamponării, acesta nu conține date cu privire la vechimea leziunilor constatate; instanța a reținut schema accidentului rutier, care nu putea fi luată ca probă ce ar demonstra vinovăția sa, deoarece a fost întocmită peste 14 ore de la momentul săvîrșirii infracțiunii, pe cînd urma să fie întocmit după producerea accidentului și aceasta nu i-a fost adusă la cunoștință sub semnătură, fiind semnată doar de către OUP D.Matcovschi, iar vinovat de acest accident rutier se face partea vătămată, care în calitatea sa de pieton nu a respectat regulile prescrise pentru pietoni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2012, apelurile declarate au fost respinse, a procurorului ca nefondat, iar a inculpatului - ca depus peste termen, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că prima instanță a analizat cumulul de probe, prin prisma art.101 Cod de procedură penală și just a ajuns la concluzia despre vinovăția lui D.Burac în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel, cu referire la apelul procurorului în ce privește pedeapsa stabilită inculpatului a concluzionat că aceasta este una legală, la care s-a ținut seama de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, luîndu-se în considerație gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria celor mai puțin grave, că a comis o infracțiune din imprudență, anterior nu a fost judecat, circumstanțe ce au permis de a conchide că reeducarea și corijarea acestuia este posibilă în condițiile neprivative de libertate, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

La fel, instanța de apel a conchis corectă concluzia primei instanțe privind neaplicarea pedepsei complimentare, deoarece în cazul alicării inculpatului a pedepsei sub formă de amendă, pedeapsa complementară nu se prevede.

Referitor la apelul declarat de inculpat, instanța de apel a concluzionat că acesta urmează a fi respins ca tardiv, deoarece prima instanță la 30.08.2012 în prezența inculpatului

a pronunțat integral sentința, iar la 01.10.2012 a expediat în adresa acestuia pentru cunoștință copia sentinței.

Instanța a statuat că la 16.10.2012, conform semnăturii de pe coperta dosarului, avocatul inculpatului a primit copia sentinței și apelul procurorului, de unde rezultă că la această dată și inculpatul a făcut cunoștință cu sentința, deoarece anume la sunetul lui avocatul a mers în instanță pentru a luat copia sentinței, astfel, din această dată se consideră începerea curgerii termenului de atac.

Astfel, instanța a conchis că inculpatul depunând apelul la 14.11.2012 a omis termenul de 15 zile de declarare a apelului, prevăzut la art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, iar prin faptul că dânsul a semnat pe coperta dosarului că a primit copia sentinței la 30.10.2012, și din această dată urmează să decurgă termenul de atac, aceasta urmărește scopul de a induce instanța în eroare.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul D.Burac și avocatul A.Cebanaș în interesele acestuia care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, art.6 CEDO, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța de apel neîntemeiat a declarat apelul inculpatului ca depus peste termen, deoarece acesta a primit copia sentinței la 30.10.2012, fapt confirmat prin semnătura lui pe coperta dosarului și a depus apelul la 14.11.2012 – în termen; instanța incorect a invocat că inculpatul a făcut cunoștință cu sentința prin intermediul avocatului, deoarece contractul de asistență juridică a fost încheiat cu inculpatul abia la 12.12.2012; procesul-verbal al ședinței de judecată a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art.336 alin.(3) pct.6), 7) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.343 alin.(1) Cod de procedură penală (red.2003), în cazul în care instanța de judecată, finalizând judecarea cauzei, pronunță numai dispozitivul hotărârii, acesta se redactează integral, în cel mult 10 zile de la pronunțare.

Conform prevederilor art.399 alin.(2) Cod de procedură penală (red.2003), în cazul redactării sentinței, copia de pe sentința redactată se înmânează, imediat după semnarea acesteia, inculpatului arestat, iar celorlalte părți li se comunică în scris semnarea sentinței redactate și, la cererea acestora, li se înmânează copia.

În cauza D.Burac instanța de fond a pronunțat la 30.08.2012 dispozitivul sentinței, iar la 01.10.2012, conform scrisorii de însoțire fără număr, instanța a expediat părților spre cunoștință copia sentinței redactate integral (f.d.141, 146).

La 30.10.2012 inculpatul a primit copia sentinței, cât și apelul procurorului, fapt consemnat de el pe coperta dosarului, iar la 14.11.2012 dânsul a declarat apel împotriva sentinței, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Conform textului deciziei atacate, instanța de apel a respins apelul inculpatului ca depus cu depășirea termenului prevăzut de art.402 Cod de procedură penală, motivând că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 30.08.2012, sentința a fost pronunțată integral, iar inculpatul a fost prezent la pronunțarea acesteia și nu a solicitat printr-o cerere copia sentinței motivate (f.d.176).

Instanța de recurs consideră că această concluzie a instanței de apel, reieșind din cele sus-menționate, este pripită și neîntemeiată, deoarece din materialele dosarului rezultă că în cauză a fost pronunțat doar dispozitivul sentinței, fapt ce se confirmă prin prezența acestuia în materialele cauzei, inclusiv și prin demersul procurorului din 05.09.2012, prin care se solicită să fie informat când va fi redactată sentința integral, și prin înștiințarea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 01.10.2012, conform căreia participanților la proces le-a fost expediată spre cunoștință copia sentinței motivate din 30.08.2012 (f.d.141, 145-146).

Totodată, instanța de apel respingînd apelul din motiv că a fost declarat peste termen, a indicat în decizie că „avocatul inculpatului a primit copia sentinței și apelul procurorului la data de 16.02.2012...însăși inculpatul în ședința de judecată a declarat că l-a telefonat pe avocatul său și acesta a mers la judecată și a luat copia sentinței”, însă, reieșind din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată, nu rezultă ca partea vătămată să fi făcut astfel de declarații (f.d.169).

Mai mult, în materialele dosarului lipsesc careva date (aviz de recepție) că inculpatul a primit înștiințarea instanței de judecată din 01.10.2012, cît și copia sentinței motivate pînă la data de 30.10.2012, iar instanța concluzionînd că termenul de atac urmează a fi calculat din data de 16.10.2012, nu a stabilit cînd inculpatul a primit înștiințarea dată și nici faptul dacă acesta a făcut cunoștință cu sentința motivată la data indicată. Prin urmare, instanța de apel pripit a respins apelul inculpatului ca tardiv, considerînd curgerea termenului de apel din data de 16.10.2012.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel a comis o eroare de drept, ce se cuprinde de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care este temei de recurs și, deoarece nu poate fi corectată de instanța de recurs, se va solda cu soluția de casare a deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare, unde instanța de apel are obligația de a verifica circumstanțele privind declararea apelului de către inculpat.

În cazul în care se va constata că apelul este depus în termen, instanța, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, va judeca motivele invocate și conform art.415-417 Cod de procedură penală va pronunța o hotărîre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Alexandru Cebanaș în numele inculpatului Burac Denis și inculpat, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2012 în cauza penală în privința lui Burac Denis și se dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată în ședință publică la 04 iunie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Iurie Diaconu

Copia corespunde originalului

Judecător

Elena Covalenco